

Temagruppe avløp – 21.3.2018

Referat, Temagruppe avløp

Sted: Gran, Rådhuset

Tid: 21. mars, kl 09.00-11.00

Tilstede: Ylva Swärd (Jevnaker), Mats Kvello Berger (Jevnaker), Edmond Habiyambere (Lunner), Kari-Anne Steffensen Gorset (Lunner), Espen Risendal (Gran), Johan Slåtsveen (Søndre Land), Finn Jørgensen (Nordre Land), Håvard Lucassen (Vannområde Randsfjorden)

Forfall: Kari-Elin Solberg Saglien (Etnedal), Trude Øverlie (Gran), Per Olimb (Jevnaker), Atle Hermansen (Lunner)

Referent: Håvard Lucassen

Saker:

1. Nytt fra vannområdet

- Siden forrige møte er det spilt inn aktuelle overvåkingslokaliteter til FM sitt overvåkingsprogram. Vi vet foreløpig ikke hva som tas inn i dette programmet, men vannområdet kan bruke noe midler på analyse dersom det blir nødvendig. Dette forsøkes også sett i sammenheng med overvåkingsprogrammet som utarbeides av vannområdet/Randsfjordforbundet.
- Det er inngått et samarbeid med Randsfjordforbundet og LimnoConsult om overvåkingsprogram og årlig tilstandsrapport for å kunne presentere overvåkingsresultater og tilstand i en mer lesbar form enn gjennom vannmiljø-basen. Første årlige rapport blir Tilstandsrapport 2017, som skal foreligge i april. Denne blir å anse som et utkast og en mal til fremtidige rapporter, og vil bli mer utfyllende etter hvert som overvåkingsprogrammet blir gjennomført. Rapporten sendes ut til temagruppene så snart den er klare.
- Det ble diskutert litt frem og tilbake for hvordan vi kan synliggjøre arbeidsinnsatsen innen avløpssektoren, og det ble foreslått at vi forsøker å få til et medieoppslag rundt temaet. Det er naturlig å tenke et felles oppslag for Hadelandskommunene i Avisen Hadeland og eventuelt Ringerikes Blad, samt et oppslag for de tre kommunene i nord i Oppland Arbeiderblad. Håvard tar kontakt med kontaktpersoner i avisene for om mulig å få til en intervjuavtale der de aktuelle kommunene deltar.
- Styringsgruppa skal ta stilling til videreføring av vannområdesamarbeidet utover dagens prosjektperiode som utløper 30.4.2019. Anbefaling fra vannområdets styringsgruppe vil

sendes kommunene i form av saksfremlegg som skal behandles i kommunene i løpet av høsten

- Vannområdet har utarbeidet infoskriv til politikerne i etterkant av kommunestyrerunden i 2017. Skrivet følger vedlagt til deres orientering og eventuelt oppfølging.

2. Nyåpning av www.vann-nett.no

Vann-nett består av en innsynsportal og en saksbehandlerversjon. Førstnevnte er en nettside hvor all informasjon om vannforekomstens tilstand, mål og planlagte tiltak skal ligge samlet. Saksbehandlerversjonen er en innloggingsside hvor sektormyndighetene legger inn oppdatert informasjon om overvåkingsresultater, tiltaksgjennomføring osv.

Vann-nett.no har vært stengt siden regional vannforvaltningsplan ble sendt ut på høring for drøye 2 år siden. Ny og forbedret versjon er nå åpnet, men all funksjonalitet i portalversjonen er foreløpig ikke på plass. Dette skal komme fortløpende. Saksbehandlerversjonen har 2 års etterslep i oppdatering av kunnskapsgrunnlag og tiltaksgjennomføring. Kommunene, som sektormyndighet for avløps- og landbrukstiltak, er ansvarlige for å oppdatere tiltak innen disse områdene. Vannområdet vil stå for det praktiske arbeidet med innlegging/oppdatering av portalen, men det er nødvendig med informasjon fra kommunene i denne prosessen. Så snart basen er klar vil vi starte på arbeidet. Håvard inviterer da seg selv rundt til kommunene for å gå gjennom alle tiltak i den aktuelle kommunen og oppdatere status. Dette arbeidet må være ferdig innen 1. september, da Norge skal rapportere måloppnåelse videre til EU systemets kontrollorgan, ESA.

Når vann-nett er oppdatert vil det være et viktig og nyttig verktøy både for innsyn og saksbehandling. Tiltaksoversikten fra vann-nett vil bli noe vi forholder oss mer til i temagruppemøter, og vi vil etablere rutiner for å sørge for at basen til en hver tid er a jour.

3. Tilførselsberegninger og tiltaksanalyse

Vannområdet, Randsfjordforbundet og LimnoConsult samarbeider om tilførselsberegninger og tiltaksanalyse. Hensikten er å bedre kunnskapsgrunnlaget, samt ha mulighet til å følge utviklingen og forhåpentligvis effekten av gjennomførte tiltak i årene fremover. Det er derfor fint om kommunene kan bidra med levering av grunnlagsdata, for eksempel i form av antall avløpsanlegg eller antall hytter innenfor et begrenset område. Alle kommunene responderte positivt til dette, så Håvard vil sende ut konkret bestilling etter å ha avklart med LimnoConsult.

4. Runde rundt bordet – hva har skjedd siden sist

Lunner:

Det har i 2018 vært avholdt to kveldsmøter for de som har fått pålegg om tilknytning til kommunalt avløp. Kommunene bidrar i disse møtene til å diskutere gode løsninger.

Det sendes pålegg om utbedring av separate avløpsanlegg, og fremdriften der er jevn.

Kommunen har i tillegg oppdatert sin KomTek-base slik at den kan ta i mot anleggsinformasjon fra slamtømmefirmaet sin base. Det betyr at kommunen til enhver tid har mer oppdatert informasjon om de forskjellige anleggene og at det ikke er behov for å bruke mye tid på egne inspeksjoner.

I saker der innbyggere søker om utsettelse for utbedring av separate avløpsanlegg praktiserer Lunner en inntektsgrense på 2G, samt en vurdering av forurensningsfare.

Nordre Land:

Det er ansatt en ny person i 50% stilling med arbeidsoppgaver innenfor spredt avløp. Finn har fått noen nye oppgaver og har dermed gått ned til 50% på spredt avløp. Totalt er ressursen derfor den samme på fagområdet. Kontrollarbeidet går sakte, men sikkert fremover.

Det er mye fokus på kommunalt ledningsnett og renseanlegg. Både Dokka RA og Spåtind RA skal rustes opp. Det planlegges 17-1800 nye hytter i Synnfjellområdet, og renseanlegget på Nordrumsetra må oppdateres underveis i prosessen. Det ses på løsninger for overføring mellom hytteområdene og videre mot Dokka elv, for å unngå stor belastning på Livasselva/Synna.

Søndre Land:

Det har vært tilsyn på 300 spredte avløpsanlegg, hvorav 75 har vist seg å være direkte utslipp til terreng eller bekk. Hvis prosentandelen er representativ tilsier det at det er ca 400 husstander med direkte utslipp i Søndre Land. Det sendes pålegg fortløpende, og sakene har fremdrift.

Det arbeides med noen prosjekter der et begrenset antall husstander innen et område skal tilknyttes kommunalt ledningsnett, deriblant et område i Landåsbygda.

Brurudbakka ved Fallselva er et område med mange dårlige separate avløpsløsninger. Mye avløp forventes å gå mer eller mindre rett i Fallselva, og kommunen skal starte et prosjekt der det ses på alternativer for utbedring. Sanering i området anses som dyrt og krevende på grunn av grunnforhold og topografi.

I perioden 2020-2025 er det lagt opp til at 2-300 boliger skal knyttes på kommunalt avløp.

Gran:

Kommunen har vært rammet av sykemelding på nøkkelpersonen innen arbeid med spredt avløp. Arbeidet har derfor ligget mer eller mindre i bero siden forrige møte i oktober 2017.

Innen kommunalt avløp arbeides det jevnt med sanering og utbedring av eksisterende ledningsnett.

Jevnaker:

Kommunene har økt bemanningen innen utbedring av avløp og arbeider nå med tre parallelle prosjekter for å fase ut eller eventuelt forbedre private avløpsanlegg:

- Sentrumsoppgradering -> plombering av septiktanker og utbedring av ledningsnett.
- Stortjern -> i overkant av 150 husstander skal kobles på kommunalt avløp.
- Handlingsplan spredt avløp -> planene skal vedtas politisk, legger grunnlag for kartleggingsrunde i 2018 og 2019 og påfølgende påleggsrunder.

I tillegg er det planer om etablering av et nytt hyttefelt, Elgkollen, mot Mylla, som vil ligge i nedbørfeltet til Vangselva. Det ses på alternative avløpsløsninger for dette området.

5. Eventuelt

Johan lurte på om noen hadde kjennskap eller erfaring med siloksaner, et stoff som finnes i rikelige mengder i kosmetikk, industri, såpe og rengjøringsmidler, byggematerialer osv. Stoffet er påvist i høye konsentrasjoner i miljøet, deriblant i storørret fra for eksempel Randsfjorden. Siloksaner er lite nedbrytbare i vann og i sediment, og hoper seg lett opp i organismer og næringskjeder. Flere av stoffene kan ha uønsket langtidsvirkning i vannmiljø, og mistenkes for å kunne skade forplantningsevnen. Norge har mål om å redusere utslipp og bruk av stoffene kontinuerlig og helt innen 2020. I henhold til EUs regelverk er enkelte siloksaner forbudt å tilsette i personlige pleieprodukter fra og med 31.1.2020.

Håvard Lucasen, Gran 21.3.2018